

● **Tıp Dünyasından Kısa Kısa...**

- İzotretinoin Siklosporin ile İndüklenen İnfantil Nodülokitik Akne Tedavisinde Etkilidir
- Gut Hastalığı Hakkında Yeni Bir Derleme
- Şizofreninin Akut Fazında Olanzapin En Etkili Antipsikotik
- Tiroid Fırtınası ile Takotsubo Kardiyomiyopatisi İlişkili Bulundu
- Gebelikteki Migren Atakları Damar Hastalıkları ile Bağlantılı Bulundu
- İdiyopatik Dilate Kardiyomiyopati Çocuklarda Koenzim Q10 Desteği Kalp Yetmezliğini Düzeltiyor
- Granisetron ve Dekametazon Kombinasyon Tedavisi Baş-Boyun Kanserlerinde Kemoterapiye Bağlı Mide Bulantısını Önlemede Etkili Bulundu

● **Kongreler**

● **Kaybettiklerimiz**

İzotretinoin Siklosporin ile İndüklenen İnfantil Nodülokistik Akne Tedavisinde Etkilidir

Amerika Birleşik Devletleri'nin Kolorado eyaletindeki Aurora Çocuk Hastanesinin Dermatoloji Bölümünden Dr. Strahan ve ark.nın çalışması "Cyclosporine-induced infantile nodulocystic acne" adını taşıyor. Bu çalışma, "Archives of Dermatology" dergisinde geçtiğimiz temmuz ayında yayımlandı [2009;145(7):797-9].

Çalışmada erişkin organ alıcılarında siklosporin kullanımıyla indüklenen nodülokistik akne oluşumunun izotretinoin ile başarılı şekilde tedavi edildiği belirtilerek, çocuklarda da siklosporinin akne oluşumunu arttırdığı, ancak çocuk hasta grubunda bu tedavinin etkililiği konusunda halen karanlık noktalar bulunduğu vurgulanmış. Araştırmacılar bu konuya dikkat çekerek, karşılaştıkları bir olguyu ve elde ettikleri sonuçları sunmuşlar. Dokuz aylık erkek bebek, kalp nakli nedeni ile siklosporin verilmesi sonucu yüzde kistler ve nodüller ile kliniğe getirilmiş. Siklosporin tedavisi kesilip, izotretinoin başlanarak hasta başarıyla tedavi edilmiş.

Nodülokistik akne çocuklarda da erişkinlerde olduğu gibi siklosporin tedavisi ile indüklenebilir. Araştırmacıların bu çalışmasında; böyle bir durum ortaya çıktığında siklosporinin kesilerek izotretinoin başlanması nodülokistik aknenin tedavi protokolü olarak belirtiliyor.

Gut Hastalığı Hakkında Yeni Bir Derleme

Paris Üniversitesinden Dr. Richette ve arkadaşlarının gut hastalığı hakkında hazırlanmış oldukları "Gout" isimli derleme "Lancet" dergisinin ağustos sayısında yayımlandı (2009 Aug 17).

Gut ile ilgili güncel bilgileri gözden geçiren çalışmada gut hastalığı, kronik hiperürisemi nedeni ile monosodyum urat kristallerinin eklemlerde depolanmasına bağlı çok sık görülen bir kronik artrit olarak tanımlanmış. Gelişmiş ülkelerde eriş-

kin popülasyonun %1-2'sini etkileyen gut hastalığının erkeklerde en sık görülen artrit nedeni olduğuna vurgu yapılmış. Epidemiyolojik verilerin gut görülme sıklığının arttığını gösterdiği belirtilerek, bu hastalığın nedenlerinin beslenme alışkanlıkları ve genetik yatkınlık olduğu vurgulanmış. Gut ve hiperüriseminin aynı zamanda hipertansiyon, diyabet, metabolik sendrom, renal ve kardiyovasküler hastalıklarla yakın ilişkisi olduğu saptaması yapılmış.

Görülme sıklığı giderek artan gut hastalığının akut ataklarında tedavinin en önemli bileşenlerinin kolşisin ve nonsteroid antiinflamatuar ilaçlar olduğu belirtilmiş. Alternatif olarak da oral kortikosteroidlerin düşünülebileceği yazılmış. İnterlökin 1 beta'nın akut gut atağında önemli bir mediyatör olduğu ve terapötik bir hedef olabileceği belirtilmiş. Serum ürik asit konsantrasyonlarının monosodyum urat satürasyon noktasının altına çekilmesi ile kristallerin çözüldüğü ve hastalığın tedavi edildiği açıklanmış.

Çalışmanın sonuç bölümünde hastaların eğitiminin ve bilinçlendirilmesinin, uygun yaşam biçimlerinin ve beslenme rejimlerinin önerilmesinin, diğer hastalıklarda olduğu gibi gut hastalığında da çok önemli olduğu belirtiliyor.

Şizofreninin Akut Fazında Olanzapin En Etkili Antipsikotik

Japonya Tokyo'dan Juntendo Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Bölümünden Dr. Hatta ve arkadaşlarının çalışması "Effectiveness of second-generation antipsychotics with acute-phase schizophrenia" adını taşıyor. Çalışma "Schizophrenia Research" dergisinin ağustos sayısında yayımlandı [2009;113(1):49-55].

Bu çalışmada olanzapinin diğer ikinci kuşak antipsikotiklere özellikle uzun süreli düzenli kullanımda üstün olduğu, ancak akut dönemde olanzapin ve diğer ilaçların etkililiği konusunda karşılaştırmalı çalışmaların eksik olduğu vurgulanmış. Çalışmanın amacı şizofrenide akut dönemde ikinci kuşak antipsikotikleri karşılaştırmak olarak belirtilmiş. Bu amaçla tek-kör, randomize ve kontrollü bir çalışma planlanarak 4 ikinci kuşak an-

tipsikotik ilaç 15 psikiyatri merkezine acil olarak başvuran hastalara uygulanmış. Çalışmaya alınanlar 18-64 yaşları arasında şizofreni, akut şizofreni benzeri psikotik hastalık veya şizoaffektif bozukluğun tanı kriterlerini karşılayan hastalar olarak tanımlanmış. Çalışmaya dahil edilen 78 hasta ilaçları kapalı zarflar içerisinde almışlar. Sekiz hafta boyunca hastaların 20'si 3-12 mg/gün dozunda risperidon; 17'si 10-20 mg/gün dozunda olanzapin; 20'si 300-750 mg/gün dozunda ketiapin ve 21'i de 12-30 mg/gün dozunda aripiprazol kullanmış. Çalışmanın primer sonlanım noktası tüm nedenlerden dolayı tedavinin bırakılması olarak tanımlanmış. Toplamda hastaların %37 (29/78)'si 8 haftalık tedavi periyodu dolmadan ilacı bırakmış, bunun ilaçlara göre dağılımı şöyle gerçekleşmiş: Risperidon grubunun %25'i, olanzapin grubunun %12'si, ketiapin grubunun %55'i, aripiprazol grubunun ise %52'si. Olanzapin grubunda her ne sebepten olursa olsun tedavinin bırakılma zamanının anlamlı şekilde ketiapin ($p=0,006$) ve aripiprazol ($p=0,008$) gruplarından daha uzun olduğu görülmüş. Risperidon grubuyla anlamlı bir ilişki bulunmamış ($p=0,32$). Risperidon grubunda tedavinin bırakılma süresi ketiapin grubuna göre anlamlı olarak daha uzun saptanmış ($p=0,048$), ancak aripiprazol grubuyla anlamlı bir fark bulunmamış ($p=0,062$).

Araştırmacılar bu sonuçlardan yola çıkarak psikozun akut tedavisinde olanzapin ve risperidonu ketiapin ve aripiprazole üstün bulmuşlardır.

Tiroid Fırtınası ile Takotsubo Kardiyomiopatisi İlişkili Bulundu

Amerika Birleşik Devletleri'nin Pittsburgh şehrindeki Allegheny Hastanesinden Dr. Radhakrishnan ve ark.nın "An association between Takotsubo cardiomyopathy and thyroid storm" isimli olgu sunumu yazısı "Postgrad Medicine" dergisinin Mayıs sayısında yayımlandı [2009;121(3):126-30].

Kilo kaybı ve ishal şikâyeti ile başvuran 65 yaşındaki kadın olguda ateş yüksekliği, letarji, taşikardi, kalp yetmezliği bulguları izlenmiş. Tiroid fonksiyon testlerinin anormal çıkması ile olguya "tiroid fırtına-

ası" tanısı konmuş. Elektrokardiyogramda anteroseptal ST segment yükseklikleri, ekokardiyogramda ise şiddetli sol ventrikül disfonksiyonu ile birlikte apikal dilatasyon saptanması yüzünden olguda akut koroner sendromdan da şüphelenilmiş. Ejeksiyon fraksiyonu %25 bulunmuş. Akut koroner sendrom ve kalp yetmezliği tedavileri başlanmış. Tirotoksikozu tedavi edebilmek için propiltiourasil ve kortikosteroidler eklenmiş. Dördüncü günde tekrarlanan ekokardiyografide ejeksiyon fraksiyonunun %65'e çıktığı ve sol ventrikül disfonksiyonunun ve kavite dilatasyonunun düzeldiği gözlenmiş.

Araştırmacılar geri dönebilen sol ventrikül disfonksiyonu ve apikal kavite dilatasyonunun Takotsubo kardiyomiopatisi bulguları olduğunu vurguluyorlar. Sunumda Takotsubo kardiyomiopatisinin sıklıkla psikolojik travma sonrası izlendiğinin, ancak literatürde tiroid fırtınası ile Takotsubo kardiyomiopatisi ilişkisini rapor eden iki yayının daha bulunduğunun altı çiziliyor. Bu ilişki tanı koymada ve uygun tedaviyi belirlemede önemli olabilir.

Gebelikteki Migren Atakları Damar Hastalıkları ile Bağlantılı Bulundu

Amerika Birleşik Devletleri Wake Forest Üniversitesi Nöroloji Bölümünden Dr. Bushnell ve arkadaşlarının çalışması "Migraines during pregnancy linked to stroke and vascular diseases: US population based case-control study" adını taşıyor. Çalışma "British Medical Journal" dergisinin mart ayı sayılarından birinde yayımlandı (2009;338:b664. doi: 10.1136/bmj.b664).

Çalışma Amerikan toplumunda gebelik sırasında gözlenen migren ve kardiyovasküler hastalıklar arasındaki ilişkiyi aydınlatmaya çalışan kontrollü bir araştırma şeklinde planlanmış. 2000-2003 yılları arasında gebelikle ilişkili hastalıklar yüzünden başvuran toplam 18.345.538 kadın çalışmaya alınmış. Migren tanısı ICD-9 kodları ile 346.0 ve 346.1 olanlara konmuş. İnme ve diğer damar hastalıklarının tanıları da standart ICD-9 kodları çerçevesinde konmuş. Toplam 33.956 hasta migren tanısı almış, bu yaklaşık 100 bin ge-

bede 185 migren hastası anlamına geliyor. Migren ile inme, miyokard infarktüsü/kalp hastalıkları, pulmoner emboli/venöz tromboembolizm, hipertansiyon ve preeklampsi/gestasyonel hipertansiyon ve diyabet tanılarını birbiriyle ilişkili bulunmuş. Migren ile pnömoni, postpartum enfeksiyonlar veya hemorajiler gibi vasküler olmayan hastalıklar arasında herhangi bir ilişki saptanmamış.

Sonuç olarak, bu geniş örnek grubuna sahip çalışma ile peripartum migrenin damar hastalıkları ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Ancak araştırmacıların belirttikleri üzere burada hangi hastalığın öncelikle olduğu sorusunun yanıtı bilinmemektedir. Yani damar hastalıkları mı migrene bağlıdır, yoksa migren mi damar hastalıklarına? İlerideki çalışmalar bu soruya yanıt aramalıdır.

İdiyopatik Dilate Kardiyomiopati Çocuklarda Koenzim Q10 Desteği Kalp Yetmezliğini Düzeltiyor

Tahran Üniversitesi Pediatrik Kardiyoloji Bölümünden Dr. Kocharian ve arkadaşlarının “Coenzyme Q10 improves diastolic function in children with idiopathic dilated cardiomyopathy” adını taşıyan çalışması “Cardiology Young” dergisinin ağustos sayısında yayımlandı (2009:1-6).

Çalışmada idiyopatik dilate kardiyomiopatiye bağlı kalp yetmezliği gelişen çocuklarda koenzim Q10 desteğinin etkilerini araştırmak amaçlanmıştır. Randomize, prospektif, çift-kör, plasebo kontrollü olarak çalışma dizaynı belirlenmiştir. Çalışmaya idiyopatik dilate kardiyomiopati tanısı almış 18 yaşından küçük 38 hasta dahil edilmiştir. Rastgele seçilen 17 çocuk koenzim Q10 desteği alırken, kalan 21 çocuk plasebo kullanmıştır. Ekokardiyografik sistolik ve diyastolik fonksiyon parametreleri her hasta için başlangıçta ve 6 ay sonra belirlenmiştir. Bulgular New York kriterlerine göre değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerin sonucunda 6 aylık koenzim Q10 desteği alan çocuklardan 10’u diyastolik fonksiyon parametrelerinde ilerleme kaydetmişler. Koenzim Q10 grubundaki iyileşme plasebo grubuyla karşılaştırıldığında istatistiksel açıdan anlamlı bulunmuş ($p=0,011$). Kalp yetmezliği indeksi de koenzim

Q10 kullanan grupta anlamlı olarak düşük saptanmış ($p=0,024$).

Sonuçta araştırmacılar idiyopatik dilate kardiyomiopati hastalarda koenzim Q10 desteğinin kalp yetmezliğinin tedavisine diyastolik fonksiyonları iyileştirerek katkıda bulunduğu kanısına varmışlardır.

Granisetron ve Deksametazon Kombinasyon Tedavisi Baş-Boyun Kanserlerinde Kemoterapiye Bağlı Mide Bulantısını Önlemede Etkili Bulundu

Japonya’daki Yokohama Üniversitesi Otorinolaringoloji Bölümünden Dr. Tsukuda ve arkadaşlarının çalışması “Antiemetic effects of granisetron and dexamethasone combination therapy during cisplatin-containing chemotherapy for head and neck cancer: dexamethasone dosage verification trial” adını taşıyor. Çalışma “International Journal of Clinical Oncology” dergisinin ağustos sayısında yayımlandı [2009;14(4):337-43].

Kemoterapi ile indüklenen bulantı ve kusma hastaların yaşam kalitesini bozan en önemli faktörlerden biridir. Antiemetiklerin doğru seçimi kemoterapi hastalarının yaşam kalitesini artırmada çok etkili ve önemlidir. Dr. Tsukuda ve ark.nın çalışması rastgele, çapraz karşılaştırmalı bir deney olarak planlanmıştır. Çalışmada bir gruba düşük doz (8 mg/gün), diğer gruba standart doz (16 mg/gün) deksametazon, 5-HT(3) reseptör antagonisti granisetron ile birlikte baş-boyun kanseri tanısı ile sisplatin içeren kemoterapi almakta olan 36 hastaya verilmiştir. Kemoterapiyi takiben bulantı ve kusmayı önleyici etki her iki grupta belirlenmiştir. Kemoterapiyi takiben 24 saat içerisinde bulantı veya kusma görülmemesi her iki grupta da anlamlı şekilde artmıştır (düşük dozlu grupta %58,3, standart dozlu grupta %63,8, $p=0,8092$). Benzer sonuçlar kemoterapiyi takiben 2. ve 5. günlerde de gözlenmiştir.

Sonuçlar baş-boyun kanserli hastalarda granisetron ve deksametazon kombinasyon tedavisinin sisplatin içeren kemoterapiye bağlı bulantı ve kusmanın önlenmesinde akut ve gecikmiş dönemde etkili olduğunu göstermiştir.